

Вих. №20201124/1 від 24.11.2020 р.

Голові Верховної Ради України
Разумкову Д.О.
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5
razumkov@rada.gov.ua

*Відкритий лист щодо підтримки проекту Закону № 4358
«Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони
здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну»*

Шановний Дмитре Олександровичу!

Громадська організація «Центр демократії та верховенства права» (далі – ЦЕДЕМ) засвідчує Вам свою щирю повагу та звертається до Вас із наступним.

У Верховній Раді України 10 листопада 2020 р. зареєстровано проект Закону №4358 «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну».

Центр демократії та верховенства права брав участь у напрацюванні пропозицій до першого варіанту законопроекту (№2813) та активно долучався на стадії доопрацювання фінальної версії проекту в рамках робочої групи при Комітеті з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

Зокрема, за наслідками доопрацювання у законопроекті №4358 з'явилися норми, які забороняють рекламу і спонсорство електронних сигарет та рідин до них, тютюнових виробів для електричного нагрівання (ТВЕН) та електронних пристроїв для куріння (IQOS/glo); продаж особам до 21 віку всіх без виключення тютюнових виробів, електронних сигарет та рідин до них, ТВЕН та електронних пристроїв для куріння (IQOS/glo).

Цілком розділяємо позицію Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування та народних депутатів, які підтримали ініціативу щодо включення у законопроект №4358 таких заходів:

- заборона реклами тютюну та його замінників в мережі Інтернет;
- запровадження медичних попереджень на упаковках електронних сигарет, рідин та сигаретах для нагрівання;
- збільшення медичних попереджень на пачках з 50% до 65% від площі пачки з фотографіями-малюнками наслідків куріння з обох сторін та їх

- щорічна ротація, яку проводитиме Міністерство охорони здоров'я України;
- заборона продажу ароматизованих сигарет, включно з рідинами для електронних сигарет;
 - запровадження заборони рекламної викладки тютюнових виробів та їх замінників з вітрин магазинів (сигарет, електронних сигарет, IQOS/glo);
 - надання повноваження міським, сільським, селищним радам визначати додаткові бездимні місця.

Наголошуємо, що зазначена законодавча ініціатива є доказом незворотності України на шляху до запровадження європейських стандартів задля зменшення негативних наслідків на здоров'я населення від поширення вживання тютюнових виробів.

Положення законопроекту відповідають міжнародним зобов'язанням нашої держави про імплементацію в національне законодавство всеосяжних положень Рамкової конвенції ВООЗ з боротьби проти тютюну (ратифікована Україною у 2006 році) та норм Директиви ЄС/2014/40 «Про наближення законів, правил та адміністративних положень держав-членів, що стосуються виробництва, презентації та продажу тютюну та супутніх товарів та скасування Директиви 2001/37/ЄС». Для України якнайшвидша імплементація Директиви 2014/40/ЄС є виконанням Глави 22 «Громадське здоров'я» Угоди про асоціацію відповідно до Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію, який було затверджено постановою Кабінету Міністрів України №1106 від 25 жовтня 2017 року.

Також, законопроект №4358 може стати першим практичним кроком реалізації Указу Президента України №722/2019 від 30 вересня 2019 р. «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», зокрема Ціль 3: «забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці».

Центр демократії та верховенства права підтримує здоровий спосіб життя та з 2010 року бореться з тютюнокурінням в Україні, втілюючи проект «Київ без тютюнового диму» у співпраці із Коаліцією громадських організацій «За вільну від тютюнового диму Україну!».

Юристи ЦЕДЕМ систематично працюють над зниженням рівня куріння в Україні, розробляючи та просуваючи ухвалення законів, зокрема про заборону реклами тютюну, куріння в кафе, барах та ресторанах, підвищення акцизів, заборону реклами сигарет у місцях продажів.

На нашу думку, депутати Верховної Ради України мають визначити пріоритетом у напрямку боротьби із вживанням тютюнових виробів саме забезпечення високого рівня захисту здоров'я людей, особливо дітей та

молоді. Це сприятиме зменшенню передчасної захворюваності та смертності від неінфекційних хвороб, причиною яких є вживання тютюнових виробів та їх неконтрольований обіг, насамперед, серед найбільш вразливих груп населення – дітей та молоді. Водночас, також це позитивно відобразиться на українській системі охорони здоров'я, яка в силу стрімкого поширення пандемії коронавірусу COVID-19, зазнає значних перенавантажень у поточному році.

Нагадуємо, що досвід 2009-2014 років продемонстрував спад поширеності куріння в Україні саме завдяки антитютюновим законам, які були прийняті впродовж згаданого періоду часу. Втім, за останні декілька років тенденція загальмувалась, адже останні законодавчі обмеження стосовно куріння були прийняті ще в 2012 році.

Відсутність прогресу у зменшенні куріння – це серйозний сигнал про необхідність законодавчого захисту дітей і молоді від тютюнової епідемії, агресивної реклами сигарет, електронних сигарет та нових пристроїв для вживання тютюну шляхом нагрівання на вулицях та в соціальних мережах.

У зв'язку з цим, експерти громадського здоров'я наголошують на важливості регуляції згаданих виробів на законодавчому рівні так само, як і звичайних сигарет. Заборона їх реклами, продажу дітям та куріння в громадських місцях матимуть наслідком суттєве скорочення їх вживання, що зменшить подальші ризики для здоров'я, які підтверджено низкою закордонних наукових досліджень (в т.ч. проведені Королівським коледжем лікарів, Департаментом охорони здоров'я Англії у Великобританії; Національною академією наук, інженерії та медицини, Американським онкологічним товариством – США).

Враховуючи наведене, Центр демократії та верховенства права повністю підтримує законопроект № 4358 і має впевненість, що прийняття та реалізація цих норм, які запропонували народні депутати України, врятують десятки тисяч життів в Україні від передчасної смерті та сприятимуть вищій якості життя.

**З повагою,
директорка**

Олеся Холопик

